

Published on *Arbocatalogus Afvalbranche* (https://arbocatalogus-afvalbranche.nl)

achtergrondinformatie

Voorbeeld werkinstructie Betreden besloten ruimten

Doel

Doel van deze voorbeeld werkinstructie is het waarborgen dat het betreden van en het werken in een besloten ruimte zo veilig mogelijk wordt uitgevoerd.

Bij werkzaamheden in besloten ruimten zoals tanks, putten, kelders, riolen en dergelijke moeten speciale voorzorgsmaatregelen genomen worden om veilig werken te waarborgen. Vooral in ruimten waarin producten hebben gezeten, is specifieke aandacht voor het schoonmaken en ventileren van de ruimte noodzakelijk. Werkzaamheden in een besloten ruimte mogen alleen na een goede voorbereiding worden uitgevoerd. In de afvalbranche is het verlenen van een werkvergunning voor het uitvoeren van werk in een besloten ruimte door een daartoe bevoegde functionaris van het bedrijf verplicht. Daarbij is het geven van een goede werkinstructie aan de betreder van de besloten ruimte en de buitenwacht (mangatwacht | zonewacht | veiligheidswacht) wettelijk verplicht. Voordat iemand een besloten ruimte betreedt, dient de werkgever altijd een werkinstructie te (laten) geven waarin de volgende punten aan de orde moeten komen:

Tijdens de voorbereiding

- leg de naam vast van de enige persoon die als verantwoordelijk toezichthouder is aangesteld
- stem de toe te passen werkmethode af
- zorg voor voldoende schone ademlucht; zie de maatregel Ventileren van besloten ruimte [1]
- zorg dat de besloten ruimte voldoende schoon wordt gemaakt voordat de voorgenomen werkzaamheden beginnen
- zorg ervoor dat de ruimte rondom de toegang van de besloten ruimte schoon en veilig is
- bepaal welke persoonlijke beschermingsmiddelen in de besloten ruimte nodig zijn; zie de maatregel Gebruiken persoonlijke beschermingsmiddelen [2]
- gebruik van afhankelijke adembeschermingsmiddelen (stof-, halfgelaatsmaskers en dergelijke) zijn in besloten ruimten verboden
- zorg voor voldoende communicatiemiddelen; zie de maatregel Communiceren bij betreden van besloten ruimte [3]
- maak afspraken over een noodplan en hulpmiddelen voor een eventuele redding; zie de maatregel Vastleggen noodplan voor bedrijfshulpverlening besloten ruimten [4]
- zorg voor voldoende hulpmiddelen voor een eventuele redding [5]
- instrueer [6] medewerkers over de risico's van besloten ruimten en hoe er veilig gewerkt kan worden
- leg vast of en op welke wijze gasmetingen [7] plaatsvinden, met welke frequentie en of metingen dan wel ingeschakelde alarmapparatuur tijdens de betreding noodzakelijk zijn
- zorg voor instructie aan de buitenwacht ofwel mangatwacht [8], zonewacht [9] bij afvalenergiecentrales
- controleer of de arbeidsmiddelen [10] zoals elektrische gereedschappen en installatie voldoet aan de eisen (ondermeer geaard)
- zorg dat de werkplek [11] conform de eisen is ingericht

Direct voorafgaand aan de betreding

- gebruik werkvergunning [12] bij het betreden van een besloten ruimten
- stel de voor de apparatuur benodigde voedingsbronnen buiten de besloten ruimte op
- plaats een generator dwars op de windrichting benedenwinds zodat uitlaatgassen niet in de besloten ruimte kunnen binnendringen
- check of alle persoonlijke beschermingsmiddelen, communicatiemiddelen en hulpmiddelen voor hulpverlening, en andere materialen aanwezig zijn
- rapporteer kenmerken en bijzonderheden van de betreding; zie de maatregel rapporteren via logboek [13]
- zet het gebied rond de besloten ruimte af voor onbevoegden
- markeer de besloten ruimte met het vereiste bord verboden toegang
- check of afspraken over hulpverlening bij oproepbare persoon bekend zijn
- geen betreding zonder de aanwezigheid van de mangatwacht die zelf nooit de besloten ruimte zal betreden, hulpverlening kan inroepen en permanent aanwezig is zolang de betreder in de besloten ruimte is
- voer de vereiste gasmetingen [7] uit en leg de resultaten schriftelijk vast bijvoorbeeld op de

werkvergunning of in het logboek
- bepaal of gasmetingen tijdens de betreding nodig zijn en met welke frequentie
- zorg voor beschikbaarheid van de nodige meet- en waarschuwingsapparatuur [14] tijdens de betreding

Tijdens de betreding

- houd altijd contact tussen betreder en mangatwacht [15]; de laatste is de enige verbinding met de buitenwereld
- scherm bewegende delen [16] van arbeidsmiddelen af
- leid slangen, kabels en dergelijke via een andere opening dan het mangat indien mogelijk
- blijf alert dat de slangen, kabels en andere materialen geen gebreken vertonen
- koppelingen van slangen mogen zich niet in de ruimte bevinden in verband met gevaar voor lekkage
- zorg dat het mangat nooit versperd is door rommel, slangen en dergelijke
- maak uitsluitend gebruik van geschikte arbeidsmiddelen [17], zoals:
  - explosieveilig gereedschap en verlichting
  - wisselspanning van maximaal 50 Volt of gelijkspanning van maximaal 120 Volt
- verlaat de besloten ruimte onmiddellijk in geval van onweer

Leg bovenstaande vereisten in concrete afspraken vast in een procedure [18].

- Zie voorbeeld protocol Besloten composteerruimte veilig betreden [19]
- Zie voorbeeld protocol Ketelrevisie van afvalenergiecentrale [20]

Registratie en archivering

wat	wie	waar	hoe lang

Source URL: https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-werkinstructie-betreden-besloten-ruimten

Links
[1] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/ventileren-besloten-ruimte
[2] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/gebruiken-persoonlijke-beschermingsmiddelen
[3] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/communiceren-bij-betreden-van-besloten-ruimte
[4] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/vastleggen-noodplan-besloten-ruimten
[5] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/treffen-voorzieningen-voor-bedrijfshulpverlening
[6] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/voorlichten-over-werken-in-besloten-ruimte
[7] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/meten-gasconcentratie-en-damp-gas-luchtmengsel
[8] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/aanwijzen-mangatwacht
[9] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/aanwijzen-zonewacht-afvalenergiecentrales
[10] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/gebruiken-geschikte-arbeidsmiddelen-besloten-ruimten
[11] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/inrichten-werkplek-en-opstellen-apparatuur
[12] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/toepassen-werkvergunning
[13] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/rapporteren-via-logboek
[14] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/gebruiken-waarschuwingsapparatuur
[15] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/bieden-gelegenheid-te-communiceren-en-te-alarmeren
[16] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/afschermen-werkplek
[17] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/gebruiken-geschikte-arbeidsmiddelen
[18] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/toepassen-procedures
[19] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-protocol-veilig-betreden-composteerhal
[20] https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/voorbeeld-protocol-werkwijze-besloten-ruimten-bij-ketelrevisie